

Kesit Akademi Dergisi

The Journal of Kesit Academy

ISSN: 2149 - 9225

Yıl: 2, Sayı: 5, Eylül 2016, s. 80-95

Yrd. Doç. Dr. Mehmet ŞAHİN

Çankırı Karatekin Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü,
mehmetsahin_38@hotmail.com

Dr. Fadime ADIGÜZELLİ

fadimeadiguzelli@hotmail.com

ÖĞRETMEN ADAYLARININ KAMU PERSONELİ SEÇME SINAVINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ¹

Özet

Bu araştırmanın temel amacı öğretmen adaylarının kamu personeli seçme sınavına (kpss) ilişkin görüşlerini incelemektir. Araştırmada betimsel tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, Çankırı ve Ankara ilinde öğrenim gören lisan öğrencisi ve mezun olmuş 302 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Çalışma grubunun seçiminde ulaşılabilir örnekleme yöntemi uygulanmıştır. Araştırmanın verilerini toplama amacıyla iki bölümden oluşan veri toplama aracı kullanılmıştır. Birinci bölümde öğretmen adaylarının cinsiyeti, eğitim durumu, dersane eğitimi alma, eğitim aldığı okul türü ve özel veya resmi bir kurumda çalışma durumu ile ilgili çoktan seçmeli 5 soru yer almaktadır. İkinci bölümde ise öğretmen adaylarının kamu personeli seçme sınavına (kpss) ilişkin görüşlerini içeren 22 maddelik likert tipi ölçek yer almaktadır. Veri toplama aracının araştırmanın amacı için geçerli ve güvenilir olduğu anlaşılmıştır. Öğretmen adaylarının kamu personeli seçme sınavına ilişkin olumlu görüşlere genellikle katılmadıkları ya da kararsız kaldıkları, olumsuz görüşlere ise genellikle katıldıkları ortaya çıkmıştır. Öğretmen adaylarının kamu personeli seçme sınavı ile ilgili olumlu görüşlere katılma düzeyleri cinsiyet ve eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Ancak öğretmen adaylarının kamu personeli seçme sınavı ile ilgili olumlu görüşlere katılma düzeyleri dersane eğitimi, eğitim aldığı

¹ Bu makale 21-24 Nisan 2016 tarihleri arasında Antalya'da düzenlenen 25. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresinde bildiri olarak sunulmuştur.

okul ve çalışma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. Öğretmen adaylarının kamu personeli seçme sınavı ile ilgili olumsuz görüşlere katılma düzeyleri ise cinsiyet, eğitim durumu, dersane eğitimi, eğitim aldığı okul ve çalışma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen adayı, kamu personeli, değerlendirme, performans

THE EXAMINE TEACHER CANDIDATES' VIEWS ABOUT THE PUBLIC EMPLOYEES SELECTION EXAM

Abstract

The main aim of this study is to determine the views of the teacher candidates about the public employee's selection exam. The model of the research is the descriptive research model. The study group consists of 302 teacher candidates that university students and graduates in Ankara and Çankırı. It has been used from accessible sampling method in the selection of study group. Data collection tool that consists of two parts was used in order to collect data of the research. The first part has 5 multiple choice questions about the private or official institutions in working condition, type of school where he was studying, receiving classroom training, the educational status and the gender of teacher candidates. The second part has 22-point scale for the opinion of teacher candidates about the public employee's selection exam. The validity and reliability of the data collection tool was performed. It has emerged that the participation to positive views on the public employees selection exam of teacher candidates shows generally negative or undecided, the participation to negative views shows generally attended. The participation level to positive views on the public employee's selection exam of teacher candidates are no meaningful differences in terms of their gender and education status. But the participation level to positive views on the public employee's selection exam of teacher candidates are meaningful differences in terms of their private preparatory school, school and working status. The participation level to negative views on the public employee's selection exam of teacher candidates are no meaningful differences in terms of their gender, education status, private preparatory school, school and working status.

Keywords: Teacher candidates, public employees, evaluation, performance

Giriş

Toplumların geleceğini belirleyecek nitelikli bireylerin yetiştirilmesinde öğretmenin önemli bir rolü vardır. Eğitim sürecinin nitelikli bir şekilde uygulanmasında ve başarılı olmasında öğretmenin rolü yadsınamaz. Çünkü eğitimin başarısı başta öğretmen olmak üzere süreci etkileyen tüm değişkenlerin başarısına bağlıdır. Eğitimin başarısını artırmada öğretmenlerin hizmet öncesi eğitimi ön plana çıkmaktadır. Eğitimde niteliği artırmaya yönelik çalışmaların başında öğretmen eğitimi gelmektedir. Bu nedenle öğretmen adaylarının seçimi,

eğitimi ve istihdamı başta Türk eğitim sistemi olmak üzere tüm dünyanın ortak sorunu ve kaygısıdır.

Değişimlere ayak uydurabilmek için geliştirilen çeşitli eğitim politikaları ve yeni girişimlerin amacı, nitelikli öğrencileri yetiştirebilmektir. Bu amaç kapsamında öğretmen yetiştirme politikaları da zaman içerisinde yeniden tasarlanabilmektedir (Karataş ve Güleş 2013). Bilgi ve iletişim çağında birey, toplum ve koşullar sürekli değişmektedir. Bu değişime bağlı olarak öğretmenlere kazandırılması öngörülen nitelik ve yeterlikler de değişmektedir. Bunun sonucu olarak ülkemizde olduğu gibi tüm dünyada öğretmen yetiştirme programlarında sürekli yenilikler ve arayışlar yaşanmaktadır (Şişman, 2010). Ülkemizde öğretmen eğitimi konusunda belli bir standardın olmaması ve bu konuda ortak bir politika oluşturulamaması sonucunda farklı kaynaklardan öğretmen yetiştirme uygulamasını yaygınlaştırmıştır. Ayrıca arz talep dengesi yeterince kurulamadığı için, bazı alanlarda ihtiyaç fazlası öğretmen yetiştirilmiş, bazı alanlarda da mevcut öğretmenler ihtiyacı karşılayamamıştır. Özellikle ihtiyaç fazlası olan alanlarda öğretmen adayları belli ölçütlere göre seçilerek atanma durumunda kalmıştır.

Günümüzde öğretmenliğin özel ihtisas mesleği olduğu ve özel beceriler gerektirdiği kabul görse de ülkemizde bilimsel veriye dayalı bir istihdam politikasının olmayışı öğretmen atamalarında yığılmalara neden olmuştur (Atav ve Sönmez, 2013). Ayrıca üniversite mezunu herkesin öğretmenliğe kabul edilmesi kanunla “özel ihtisas mesleği” olarak tanımlanan öğretmenlik mesleğine memur zihniyetiyle bir yaklaşımı çağrıştırmakta ve çelişkili bir durum ortaya çıkarmaktadır. Bunun sonucu olarak öğretmenin hem eğitimi hem de istihdamı en tartışmalı konuların başında gelmektedir (Yıldırım ve Koca, 2015). Nitekim öğretmen adaylarının sağlıklı bir şekilde seçilmesi ve yetiştirilmesi konusu yıllardan beri tartışılmaktadır. Yapılan çalışmalar ve değerlendirmeler öğretmen adaylarının bazı mesleki bilgi ve beceriler yönünden yetersiz oldukları ve hizmet öncesi eğitim döneminde kazanmaları beklenen davranışları yeterince uygulamalarına yansıtamadıklarını göstermektedir (Başkan ve Alev, 2009). Son yıllarda yeni açılan üniversiteler ve kontenjanların artması, pedagojik formasyon eğitiminin yaygınlaşması, tüm üniversite veya yüksek okul mezunlarının öğretmen olabilmesi, eğitim fakülteleri, Milli Eğitim Bakanlığı'nın (MEB) öğretmen ihtiyacının çok üzerinde mezun vermesi, öğretmen adayları arasında en nitelikli olanları seçmeye yönelik merkezi bir sınav uygulamasını zorunlu kılmıştır (Karataş ve Güleş 2013).

Eğitim sisteminin ve okulun nitelikli olmasında önemli bir rolü olan öğretmenlerin; çağdaş, gelişmeleri takip eden, yeniliklere uyum sağlayan ve değişime açık olmaları gerekir. Eğitimde kalitenin arttırılması için önkoşul olarak görülebilecek önemli unsurlardan biri öğretmenlerin günün koşullarına uygun olarak gerekli donanıma sahip olmalarıdır. Her eğitim sistemi bu özellikleri taşıyan öğretmenleri istihdam etmek ister. Öğretmenlerin yeterliklerinin ölçülmesi Amerika, Avrupa ve Asya ülkelerinin birçoğunda olduğu gibi ülkemizde de sınav aracılığıyla yapılmaktadır (Tösten, Elçiçek ve Kılıç 2012). Ülkemizde öğretmen adaylarının mesleğe atanmasında farklı isimlerle sınavlar uygulanmıştır. MEB tarafından 1985-1991 yılları “Öğretmenlik Yeterlik Sınavı”, 1999 – 2000 yılları arasında “Devlet Memurluğu Sınavı (DMS)”, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından 2001 yılında “Kamu Meslek Sınavı”

(KMS), 2002 yılından itibaren “Kamu Personeli Seçme Sınavı” (KPSS) uygulanmaktadır. Öğretmen adayları bu sınavlardan aldıkları puana göre Milli Eğitim Bakanlığı’na atanmaktadır (Sezgin ve Duran, 2011; Karataş ve Güleş 2013).

Öğretmen seçme sistemleri incelendiğinde genel olarak iki farklı yaklaşımın kullanıldığı görülmektedir. İlk yaklaşımda, öğretmenlik programlarına ihtiyaç duyulan öğretmen sayısı göz önünde bulundurularak öğrenci alınmaktadır. Bu programlardan mezun olan öğretmen adayları genellikle istihdam sıkıntısı çekmemektedir. İkinci yaklaşımda ise, öğretmenlik programlarına genellikle ihtiyaçtan fazla öğrenci alındığından istihdam için ikinci bir seçme yapılmaktadır (Erdem. ve Soylu, 2013). KPSS öğretmen adayları tarafından çok önemsenmekte ve yaşamlarının merkezinde yer almaktadır (Karaçanta ve Koç, 2015). Bu sınavların amacının genel olarak eğitimde kalitenin artırılması için daha nitelikli öğretmenlerin seçilmesini ve istihdamını sağlamak olduğu söylenebilir. Bu amaçla bu sınavların öğretmen yeterlik sınavı olarak lisans eğitiminin sonunda yapılmasının uygun olacağı düşünülmektedir (Sezgin ve Duran, 2011). Ancak KPSS bu hâliyle daha çok kamuya yönelik istihdam talebinin karşılanmasında bir eleme aracı durumundadır (Karaca, 2011).

Ülkemizde yaklaşık olarak 400 bine yakın öğretmen adayı istihdam edilmeyi beklemektedir. Günümüzde eğitim fakülteleri yılda yaklaşık 40.000 mezun vermektedir. Bu açıdan eğitim fakülteleri, açık öğretim fakültesi de dahil, tüm fakülte türleri açısından en fazla mezun veren kurumlardır. Özellikle öğretmen istihdamı son yıllarda ciddi bir toplumsal soruna dönüşmüştür (Aydın, 2015). Türkiye’de geçmiş yıllarda öğretmen atamalarında daha çok sayıya önem verilmesine karşılık, günümüzde sayısal açıdan öğretmen açığının kapatılamadığı görülmüştür. Bu nedenle Türkiye’de öğretmenlik mesleği çoğu zaman herkese açık bir meslek olmaktan kurtarılamamıştır. Bunun sonucunda alanında iş bulamayan binlerce meslek dışı kimseler öğretmen olarak atanmaktadır. (Şahin, 2015) Fen ve edebiyat fakültesi öğrencilerinin istihdam sorunları eğitim fakültelerini zorlamaktadır. Nitekim son yıllarda bu fakültelerde okuyan öğrencilere açılan sertifika programları öğretmenlikte ciddi bir atanma krizi doğurmuştur. Ancak öğretmen istihdamındaki sorun sadece eğitim fakültesi dışındaki fakülte mezunlarından kaynaklı değildir. Atama bekleyen öğretmenlere her yıl 40.000 eğitim fakültesinden yeni mezun öğretmen eklenmektedir (Safran, 2014)

Öğretmen atamaları merkezi sınav uygulaması ile gerçekleştirilmektedir. KPSS uygulaması başta eğitimciler olmak üzere sınavla ilgili kişiler tarafından eleştirildiği gibi desteklenmektedir. Bu sınavları destekleyenler sınavların nitelikli öğretmenlerden beklenen standartlara göre hazırlanması halinde bu niteliklere sahip öğretmen adaylarının başarılı olacaklarını, böylece nitelikli kişilerin öğretmen olacağını ve bu sayede mesleğin statüsünün de artacağını savunmaktadırlar. Ayrıca, fakültede başarılı olan kişilerin bu sınavlarda da başarılı oldukları için bu sınavların en azından bilgi açısından yeterli bireylerle yetersiz bireyleri ayırt edebildiği söylenebilir (Yüksel, 2013). Öğretmen adaylarına uygulanan KPSS genel yetenek, genel kültür ve eğitim bilimleri sorularından oluşmaktadır. Ancak adı geçen sınavlar, öğretmenlerin alan bilgisinin ölçülmediği gerekçesiyle yoğun bir eleştiri almıştır. Bunun üzerine 2013 yılında KPSS’nin içeriğinde değişiklik yapılarak bazı bölümler için alan sınavı eklenmiştir. Böylece Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi

Başkanlığı (ÖSYM) ve Devlet Personel Başkanlığı (DPB) arasında, “Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Genel Yönetmelik” kapsamında imzalanan protokol gereği Öğretmenlik Alan Bilgisi Testi’nin uygulanmasına başlanmıştır (Özkan ve Bahçeci, 2015).

KPSS bir yeterlik sınavı değil, eleme sınavıdır. Öğretmen adaylarının KPSS’de istenen puanları alabilmesi, planlı ve düzenli çalışmaya bağlıdır. Bu nedenle öğretmen adayları lisans eğitimleri süresince, özellikle son sınıfta KPSS’ye yoğun bir şekilde hazırlanmakta ve dersane desteği almaktadır. Bu süreç onlar için yoğun, stresli ve kaygı verici bir şekilde işlemektedir. Bazı alanlarda atanmak için çok yüksek puanlara ihtiyaç duyulması öğretmen adayları üzerinde önemli bir baskı oluşturmaktadır. Her geçen yıl KPSS giren öğretmen adayları sayısı hızlı bir şekilde artış göstermekte ve birçok alanda atanmak için gerekli puan daha çok yükselmektedir. Bu durum öğretmen adaylarının umutsuzluğa düşmelerine, gelecek kaygısı taşımalarına ve geleceğe yönelik bazı planlarını ertelemelerine yol açmaktadır. (Karataş ve Güleş 2013). Bireyin gelecekte ne olacağını bilmemesi en belli başlı kaygı nedenlerinden biridir. Mezuniyet, işsizlik, iş seçimi ve değişik sorumluluklar gibi faktörler, üniversite son sınıf öğrencilerinin kaygısını artıran etmenler arasında yer almaktadır. Bireylerde başarılı olmanın vermiş olduğu rahatlık ve güvenin kaygı düzeyinin azalmasında etkili olmaktadır. Ancak, akademik olarak bireyin kendisini yetersiz hissetmesi, kişinin ruh sağlığını olumsuz etkileyebilecek ve dolayısıyla kaygı düzeyini artırmaktadır (Temur, Özkan ve Atlı 2011).

Öğretmen adayları lisans eğitimleri sırasında özellikle de son sınıfta KPSS’ye hazırlanmaktadırlar. Bu hazırlık süreci, öğrenciler ve aileleri için oldukça kaygı verici bir süreçtir. Bu süreçte adaylar, bir yandan lisans eğitimlerindeki dersleri bitirmeye çalışırken diğer yandan da kaygılı, umutsuz ve yoğun bir biçimde KPSS hazırlıklarını sürdürmektedirler. Mezun durumdaki adayların kaygı ve umutsuzlukları ise daha yüksektir (Sezgin ve Duran, 2011). İdeal bir öğretmenin genel kültür, alan bilgisi ve öğretmenlik meslek bilgisi yönünden yeterli olması ve bu yeterliliklerini uygulamaya dönüştürmesi gerekmektedir. Öğretmenin ayrıca öğretmenlik mesleğine yönelik coşku, sevgi, ilgi ve duyarlılık gibi duyuşsal niteliklere sahip olması gerekmektedir. Bu sınavla adayın duyuşsal nitelikleri ölçülememektedir (Okçu ve Çelik, 2009). KPSS’de özellikle genel kültür ve genel yetenek bölümlerinde yer alan konuların önemli bir kısmının eğitim fakültesi programlarında yer almamasıdır. KPSS’nin içeriğine bakıldığında öğretmen yeterliğini yeterince ölçtüğü söylenemez. (Yüksel, 2004).

Bu nedenlerden dolayı ülkemizde öğretmen yetiştirme sisteminin bir parçası olarak KPSS ve öğretmen atamaları önemli bir sorun haline gelmiştir. Bu sorunun niteliği ve çözümünü için toplumda farklı görüşler yer almaktadır. Eğitim sisteminin önemli bir değişkeni ve sistemin uygulayıcısı olacak öğretmen adaylarının KPSS ile ilgili görüşleri sorunu doğru tanımlamak ve geçerli çözümler üretmek açısından büyük önem taşımaktadır. Bu araştırmanın temel amacı öğretmen adaylarının kamu personeli seçme sınavına (kpss) ilişkin görüşlerini incelemektir. Araştırmanın bu temel amacına ulaşmak için aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

1. Öğretmen adaylarının KPSS’ye yönelik görüşleri nelerdir.
2. Öğretmen adaylarının kişisel bilgileri ile KPSS’ye yönelik görüşleri arasında fark var mıdır?

Yöntem

Bu araştırma, öğretmen adaylarının kamu personeli seçme sınavına (kpss) ilişkin görüşlerini incelemeyi amaçlayan bir çalışmadır. Araştırmada betimsel tarama yöntemi kullanılmıştır. Tarama modelleri, geçmişte ya da günümüzde var olan bir durumu, olduğu gibi betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez (Karasar, 1991,77).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, Çankırı ve Ankara ilinde öğrenim gören lisan öğrencisi ve mezun olmuş 302 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri Çankırı Karatekin Üniversitesi Edebiyat Fakültesi son sınıf öğrencileri (150) ile Ankara ilinden KPSS'na hazırlanmak amacıyla dersane eğitimi alan eğitim fakültesi ile diğer yüksek öğretim kurumları son sınıf öğrencileri (61) ve mezun olmuş öğretmen adaylarından (91) toplanmıştır. Çalışma grubunun seçiminde ulaşılabilir örnekleme yöntemi uygulanmıştır. Çalışma grubunu oluşturan öğretmenlerin kişisel bilgilerine göre dağılımı tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1. Katılımcıların Kişisel Bilgilere Göre Dağılımları (Frekans ve yüzde)

Değişkenler	Gruplar	f	%
Cinsiyet	Kadın	200	66,2
	Erkek	102	33,8
	Toplam	302	100,0
Eğitim durumu	Son sınıf	211	69,9
	Mezun	91	38,1
	Toplam	302	100
Dershane durumu	Gitti	187	61,9
	Gitmedi	115	38,1
	Toplam	302	100
Eğitim aldığı okul	Eğitim fakültesi	117	38,8
	Diğer okullar	185	61,3
	Toplam	302	100
Çalışma durumu	Çalışıyor	93	30,8
	Çalışmıyor	209	69,2
	Toplam	302	100

Tablo 1'e göre çalışma grubunu oluşturan 302 öğretmen adayları cinsiyet yönünden incelendiğinde çoğunluğu kadın öğretmen adayları (%66) oluşturmaktadır. Kadın öğretmen adaylarının, erkek öğretmen adaylarının yaklaşık iki katı olduğu görülmektedir. Öğretmen adaylarının eğitim durumu incelendiğinde yaklaşık 2/3'nün son sınıfta okuduğu (%69), 1/3'nün

ise muzun olduğu anlaşılmaktadır. Öğretmen adaylarının çoğunluğu (%61) dersane eğitimi almıştır. Çalışma grubunu oluşturan öğretmen adayları eğitim aldığı okul yönünden incelendiğinde ilk sırayı eğitim fakültesi dışındaki diğer yüksek öğretim kurumlarının oluşturduğu görülmektedir. Bunların büyük çoğunluğunun fen edebiyat fakültesi olduğu belirtilmiştir. Öğretmen adaylarının çalışma durumu incelendiğinde yaklaşık 2/3'nün resmi ya da özel bir kurumda çalışmadığı (% 69) anlaşılmaktadır. Bu dağılıma göre çalışma grubu cinsiyet yönünden kadın öğretmen adayları, eğitim durumu yönünden son sınıfta okuyanlar, dersane eğitimi alma yönünden dershaneye gidenler, eğitim aldığı yüksek öğretim yönünden eğitim fakültesi dışında kalan diğer yüksek öğretim kurumu öğrencileri ya da mezunları ve çalışma yönünden ise resmi veya özel bir işte çalışmayan öğretmen adayları çoğunluğu oluşturmaktadır.

Veri Toplama Aracı

Araştırmanın verilerini toplama amacıyla iki bölümden oluşan veri toplama aracı kullanılmıştır. Birinci bölümde öğretmen adaylarının cinsiyeti, eğitim durumu, dersane eğitimi alma, eğitim aldığı okul türü ve özel veya resmi bir kurumda çalışma durumu ile ilgili çoktan seçmeli 5 soru yer almaktadır. İkinci bölümde ise öğretmen adaylarının kamu personeli seçme sınavına (kpss) ilişkin görüşlerini içeren 22 maddelik likert tipi ölçek yer almaktadır. Veri toplama aracını geliştirmek için ilgili literatürden yararlanılmıştır. Ayrıca veri toplama aracının kapsam geçerliliğini belirlemek amacıyla öğretmen adayları, dershanede kamu personeli seçme sınavı kurslarında görevli uzmanlar ile eğitim bilimleri öğretim elamanlarının görüşlerinden yararlanılmıştır. Bu görüşler kapsamında bazı maddeler düzeltilmiş, bazı maddeler ise çıkartılarak veri toplama aracına son şekli verilmiştir.

Veri toplama aracı ile ilgili geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılmıştır. Verilerin faktör analizine uygunluğu Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) katsayısı ve Bartlett küresellik testi (BKT) ile incelenmiştir. Verilerin faktör analizine uygun olduğunun görülmesinin ardından açımlayıcı faktör analizi yapılmış ve aracın iki faktörden oluştuğu saptanmıştır. Birinci faktör veri toplama aracının ilk 11 maddesinden ikinci faktör 12-22 arası maddelerden oluşmaktadır. Birinci faktör KPSS'nin olumlu yönleri, ikinci faktör KPSS'nin olumsuz yönleri ile ilgili maddeleri kapsamaktadır. Veri toplama aracının geçerlik ve güvenilirlik çalışması sonucunda KMO, BKT, maddelerin faktör yükleri (MFY), açıklanan kümülâtif varyans (AKV), maddelerin ayırt edicilik indeksleri (MAİ) ve Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı (CAK) değerleri tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2. Veri Toplama Aracının Geçerlik ve Güvenirlik Değerleri

FAKTÖRLER	Mad. say	KMO	BKT	AKV	MFY	MAİ	CAK
Faktör 1	11	0,89	0,00	45,77	0,53-0,91	0,36-0,73	0,87
Faktör 2	11	0,84	0,00	37,92	0,31-0,70	0,32-0,69	0,83

Tablo 2 incelendiğinde veri toplama aracına ilişkin KMO ve BKT sonuçları açılımlı faktör analizinin yapılabileceğini göstermiştir. Kline (1994), tek faktörlü ölçeklerde toplam varyansı açıklama düzeyinin %30'un üzerinde olmasını, yapı geçerliği için önemli göstergelerden biri olarak kabul etmektedir. Toplam varyansı açıklama düzeyinin %30'un üzerinde olduğu görülmektedir. Tablodaki sonuçlardan yola çıkarak her bir ölçeğin mevcut araştırma kapsamında kullanılacak geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğuna karar verilmiştir.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmada elde edilen veriler, veri toplama aracının birinci bölümünde yer alan bağımsız değişkenler için frekans, aritmetik ortalama, standart sapma, yüzdelik oran hesaplamaları yapılmıştır. Öğretmenlerin veri toplama aracında yer alan maddelere verdikleri yanıtların kişisel bilgilerle ilgili değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için veriler normal dağılım gösterdiği için (cinsiyet, eğitim durumu, dersane eğitimi alma, eğitim aldığı okul türü, özel veya resmi bir kurumda çalışma durumu) t testi uygulanmıştır. Verilerin istatistiksel analizinde hata payı üst sınırı 0.05 kabul edilmiştir. Ayrıca öğretmen adaylarının KPSS ile ilgili her bir maddeye verdikleri yanıtın ağırlıklı ortalaması (aritmetik ortalaması) hesaplanmıştır. Ağırlıklı ortalaması hesaplanırken $(5-1=4; 4/5 = 0.8)$ formülü uygulanmış her bir seçeneğin puan aralığı 0,8 olarak bulunmuştur. Böylece "kesinlikle katılmıyorum" seçeneğinin puan aralığı 1.00-1.80, "katılmıyorum" seçeneğinin puan aralığı 1.81-2.60, "kararsızım" seçeneğinin puan aralığı 2.61-3.40, "katılıyorum" seçeneğinin puan aralığı 3.41-4.20, "kesinlikle katılıyorum" seçeneğinin puan aralığı ise 4.21-5.00 olarak belirlenmiştir. Elde edilen bulgular buna kapsamda analiz edilerek yorumlanmıştır.

Bulgular

Araştırmanın bulguları, öğretmen adaylarının kamu personeli seçme sınavına ilişkin görüşlere katılma düzeyleri olumlu görüşler ve olumsuz görüşler olarak iki tablo halinde sunulmuştur. Öğretmen adaylarının olumlu ya da olumsuz görüşleri ölçme aracındaki her bir maddenin ortalamasına göre ayrı ayrı analiz edilerek yorumlanmıştır. Ayrıca öğretmen adaylarının kamu personeli seçme sınavına ilişkin görüşleri cinsiyet, eğitim durumu, dersane eğitimi alma, eğitim aldığı okul türü, özel veya resmi bir kurumda çalışma durumuna göre farklılık gösterip göstermediği analiz edilerek sunulmuştur. Öğretmen adaylarının Kamu personeli seçme sınavına ilişkin olumlu görüşlere katılma düzeylerinin ortalaması Tablo 3'de sunulmuştur.

Tablo 3. Öğretmen Adaylarının KPSS İle İlgili Olumlu Görüşlerinin Ortalaması

Kamu Personeli Seçme Sınavın İlişkin Olumlu Görüşler	\bar{X}	SS	Düzeyi
1. KPSS öğretmenlere devlet okullarında çalışma fırsatı sağlar.	3,71	1,21	Katılıyorum
2. KPSS sorularının içeriği öğretmenlikle doğrudan ilgilidir.	3,37	1,19	Kararsızım

3.	KPSS alternatif ölçme araçları olmadığı için zorunludur.	3,08	1,25	Kararsızım
4.	KPSS öğretmen atamalarında torpili engelleyici bir rol oynar.	2,82	1,51	Kararsızım
5.	KPSS'nin yılda bir defa yapılması ideal bir uygulamadır.	2,68	1,39	Kararsızım
6.	KPSS için verilen süre soruları cevaplamak için yeterlidir.	2,63	1,38	Kararsızım
7.	KPSS'da yer alan soru sayısı adayları ölçmek için yeterlidir.	2,60	1,29	Katılmıyorum
8.	KPSS soruları öğretmen adaylarının düzeyine uygundur.	2,57	1,20	Katılmıyorum
9.	KPSS öğretmen adaylarının niteliklerini ölçebilir.	2,14	1,23	Katılmıyorum
10.	KPSS mesleki bilgi ve beceriyi ön plana çıkaran bir sınavdır.	2,09	1,14	Katılmıyorum
11.	KPSS öğretmen atamaları için yeterli bir ölçüttür.	2,03	1,22	Katılmıyorum

Tablo 3'göre öğretmen adaylarının kamu personeli seçme sınavı ile ilgili olumlu görüşlere katılma düzeylerinin aritmetik ortalaması 2,03 ile 3,71 arasında değişmektedir. Öğretmen adaylarının kamu personeli seçme sınavına ilişkin olumlu görüşlere katılma düzeylerinin ortalamalarına göre "kesinlikle katılmıyorum" veya "kesinlikle katılıyorum" görüşünün olmadığı ortaya çıkmıştır. Öğretmen adayları "KPSS öğretmenlere devlet okullarında çalışma fırsatı sağlar" görüşüne katıldıkları, ancak KPSS ile ilgili olumlu görüşlerden yarısına (2-6 arası maddeler) kararsız kaldıkları diğer yarısına da (7-11 arası maddeler) katılmadıkları görülmektedir. Bu bulgulara göre öğretmen adayları kamu personeli seçme sınavı ile ilgili olumlu görüşlere çoğunlukla katılmadıkları söylenebilir. Öğretmen adaylarının kamu personeli seçme sınavına ilişkin olumsuz görüşlere katılma düzeylerinin ortalaması Tablo 4'de sunulmuştur.

Tablo 4. Öğretmen Adaylarının KPSS İle İlgili Olumsuz Görüşlerinin Ortalaması

Kamu Personeli Seçme Sınavın İlişkin Olumsuz Görüşler	\bar{X}	SS	Düzeyi
1. KPSS sınava girenlerle birlikte aileleri de strese sokar.	4,32	1,07	K. Katılıyorum
2. KPSS alternatif ölçme araçları olmadığı için zorunludur.	4,32	1,14	K. Katılıyorum
3. KPSS kurallarının değişmesi güvensizlik yaratmaktadır.	4,20	1,01	Katılıyorum
4. KPSS'de başarılı olmak için ek eğitime ihtiyaç duyulur.	4,11	1,16	Katılıyorum
5. KPSS öğretmen adayının çokluğu nedeniyle yapılmaktadır.	4,00	1,20	Katılıyorum
6. KPSS öğretmen atamaları için gerekli ama yeterli değildir.	3,93	1,15	Katılıyorum
7. KPSS adayları alanları dışında çıkmaya zorlamaktadır.	3,83	1,21	Katılıyorum
8. KPSS öğretmen adaylarını özel okullara yönlendirir.	3,72	1,24	Katılıyorum
9. KPSS ihtiyaç fazlası bölümlerin açılmasının sonucudur.	3,63	1,22	Katılıyorum
10. KPSS öğretmen eğitiminin kalitesini düşürür.	3,58	1,30	Katılıyorum

11. KPSS öğrencilerde düşünme yeteneğini köreltir. 3,26 1,38 Kararsızım

Tablo 4' göre öğretmen adaylarının kamu personeli seçme sınavı ile ilgili olumsuz görüşlere katılma düzeylerinin aritmetik ortalaması 3,26 ile 4,32 arasında değişmektedir. Öğretmen adaylarının kamu personeli seçme sınavına ilişkin olumsuz görüşlere katılma düzeylerinin ortalamaları incelendiğinde "katılmıyorum" ve "kesinlikle katılmıyorum" görüşünün olmadığı görülmektedir. Öğretmen adayları, "KPSS sınava girenlerle birlikte aileleri de strese sokar" ve "KPSS alternatif ölçme araçları olmadığı için zorunludur" görüşüne kesinlikle, "KPSS öğrencilerde düşünme yeteneğini köreltir" görüşüne kararsız kaldıkları diğer görüşlere ise (3-10 arası maddeler) katıldıkları anlaşılmaktadır. Bu bulgulara göre öğretmen adayları kamu personeli seçme sınavı ile ilgili olumsuz görüşlere önemli ölçüde katıldıkları ortaya çıkmaktadır. Öğretmen adaylarının kamu personeli seçme sınavının ilişkin olumlu görüşlerinin kişisel bilgilere göre karşılaştırılması tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5. KPSS İle İlgili Olumlu Görüşlerin Kişisel Bilgilere Göre Karşılaştırılması

Görüşler	Değişkenler	N	\bar{X}	Ss	Sd	t	P
Cinsiyet	Kadın	200	28,24	9,69	2	1,47	0,14*
	Erkek	102	29,92	8,71			
Eğitim durumu	Son sınıf	211	29,28	9,89	2	1,33	0,18*
	Mezun	91	27,71	8,05			
Dershane eğitimi	Aldı	187	29,71	10,06	2	2,14	0,03**
	Almadı	115	27,34	7,10			
Eğitim aldığı okul	Eğitim fak.	117	33,88	10,48	2	8,28	0,00**
	Diğer	185	25,59	6,93			
Çalışma durumu	Çalışıyor	93	30,77	9,72	2	2,45	0,01**
	Çalışmıyor	209	27,93	9,12			

* $p > 0,05$, ** $p < 0,05$

Öğretmen adaylarının kamu personeli seçme sınavına ilişkin olumlu görüşleri kişisel bilgilere göre farklılık gösterip göstermediği (veriler normal dağılım gösterdiği için) t testi ile analiz edilmiştir. Elde edilen bulgulara göre öğretmen adaylarının kamu personeli seçme sınavı ile ilgili olumlu görüşlere katılma düzeyleri cinsiyet ve eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($p > 0,05$). Ancak öğretmen adaylarının kamu personeli seçme sınavı ile ilgili olumlu görüşlere katılma düzeyleri dershane eğitimi, eğitim aldığı okul ve çalışma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir ($p < 0,05$). Bu bulguya göre öğretmen adaylarının dershane eğitimi alıp almadığı, eğitim fakültesi mezunu olup olmadığı, resmi veya özel bir işte çalışıp çalışmadığı kamu personeli seçme sınavının ilişkin görüşlerini önemli ölçüde

etkilediği anlaşılmaktadır. Öğretmen adaylarının kamu personeli seçme sınavı ile ilgili olumlu görüşlere katılma düzeylerinin aritmetik ortalaması erkeklerin kadınlardan, son sınıfta olanların mezun olanlardan, dersane eğitimi alanların almayanlardan, eğitim fakültesinde eğitim alanların diğer yüksek öğretim kurumlarında eğitim alanlardan, resmi veya özel bir işte çalışanların çalışmayanlardan daha yüksek olduğu görülmektedir. Öğretmen adaylarının kamu personeli seçme sınavının ilişkin olumsuz görüşlere katılma düzeylerinin kişisel bilgilere göre karşılaştırılması tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6. KPSS İle İlgili Olumsuz Görüşlerin Kişisel Bilgilere Göre Karşılaştırılması

Görüşler	Değişkenler	N	\bar{X}	Ss	Sd	t	P
Cinsiyet	Kadın	200	43,09	8,27	2	1,52	0,56*
	Erkek	102	42,53	7,47			
Eğitim durumu	Son sınıf	211	43,22	7,79	2	1,05	0,29*
	Mezun	91	42,16	8,46			
Dershane eğitimi	Aldı	187	42,92	8,05	2	0,04	0,96*
	Almadı	115	42,88	7,95			
Eğitim aldığı okul	Eğitim fak.	117	41,93	7,10	2	1,68	0,09*
	Diğer	185	43,52	7,97			
Çalışma durumu	Çalışıyor	93	42,29	7,99	2	0,88	0,37*
	Çalışmıyor	209	43,17	8,01			

* $p>0,05$

Öğretmen adaylarının kamu personeli seçme sınavına ilişkin olumsuz görüşlerinin kişisel bilgilere göre farklılık gösterip göstermediği (veriler normal dağılım gösterdiği için) t testi ile analiz edilmiştir. Elde edilen bulgulara göre öğretmen adaylarının kamu personeli seçme sınavı ile ilgili olumsuz görüşleri cinsiyet, eğitim durumu, dersane eğitimi, eğitim aldığı okul ve çalışma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($p>0,05$). Bu bulgu, öğretmen adaylarının kişisel bilgileri, kamu personeli seçme sınavı ile ilgili olumsuz görüşlere katılma düzeylerini önemli ölçüde etkilemediğini göstermektedir. Öğretmen adaylarının kamu personeli seçme sınavı ile ilgili olumsuz görüşlere katılma düzeylerinin aritmetik ortalaması kadınların erkeklerden, son sınıfta olanların mezun olanlardan, dersane eğitimi alanların almayanlardan, diğer yüksek öğretim kurumunda eğitim alanların eğitim fakültesinde eğitim alanlardan, resmi veya özel bir işte çalışmayanların çalışmayanlardan daha yüksek olduğu görülmektedir. Öğretmen adaylarının kamu personeli seçme sınavının ilişkin olumsuz görüşlere katılma düzeylerinin kişisel bilgilere göre karşılaştırılması tablo 6'da sunulmuştur.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Bu araştırma, öğretmen adaylarının kamu personeli seçme sınavına ilişkin görüşlerini incelemek amacıyla yapılmıştır. Kamu personeli seçme sınavına ilişkin görüşler olumlu ve

olumsuz olarak iki bölümde ele alınmıştır. Öğretmen adaylarının olumlu görüşlere ilişkin maddelere katılma düzeyinin aritmetik ortalaması 2,70 olduğu anlaşılmaktadır. Bu ortalama öğretmen adaylarının kamu personeli seçme sınavı ile ilgili olumlu görüşlere kararsız kaldığını göstermektedir. Başka bir ifadeyle öğretmen adaylarının kamu personeli seçme sınavı ile ilgili olumlu görüşlere katılmadıkları söylenebilir. Ayrıca öğretmen adayları kamu personeli seçme sınavına ilişkin toplam 11 olumlu görüşten sadece birine katıldıklarını belirtmişlerdir. (KPSS öğretmenlere devlet okullarında çalışma fırsatı sağlar). Öğretmen adayları 5 görüşe kararsız kaldıklarını belirtmişlerdi. (KPSS sorularının içeriği öğretmenlikle doğrudan ilgilidir, KPSS alternatif ölçme araçları olmadığı için zorunludur, KPSS öğretmen atamalarında torpili engelleyici bir rol oynar, KPSS'nin yılda bir defa yapılması ideal bir uygulamadır, KPSS için verilen süre soruları cevaplamak için yeterlidir, KPSS mesleki bilgi ve beceriyi ön plana çıkaran bir sınavdır). Öğretmen adayları diğer 5 görüşe ise katılmadıklarını belirtmişlerdir. (KPSS'da yer alan soru sayısı adayları ölçmek için yeterlidir, KPSS soruları öğretmen adaylarının düzeyine uygundur, KPSS öğretmen adaylarının niteliklerini ölçebilir, KPSS mesleki bilgi ve beceriyi ön plana çıkaran bir sınavdır, KPSS öğretmen atamaları için yeterli bir ölçüttür) Bu sonuç öğretmen adaylarının kamu personeli seçme sınavı ile ilgili olumlu düşünmediklerini göstermektedir.

Öğretmen adaylarının olumsuz görüşlere ilişkin maddelere katılma düzeyinin aritmetik ortalaması 3,90 olduğu anlaşılmaktadır. Bu ortalama öğretmen adaylarının kamu personeli seçme sınavı ile ilgili olumsuz görüşlere katıldığını göstermektedir. Başka bir ifadeyle öğretmen adayları kamu personeli seçme sınavı ile ilgili görüşlerinin olumsuz olduğu söylenebilir. Ayrıca öğretmen adayları kamu personeli seçme sınavına ilişkin toplam 11 olumsuz görüşten 2'sine kesinlikle katıldıklarını belirtmişlerdir. (KPSS sınava girenlerle birlikte aileleri de strese sokar. KPSS alternatif ölçme araçları olmadığı için zorunludur.). Öğretmen adayları 8 görüşe katıldıklarını belirtmişlerdir. (KPSS kurallarının sürekli değişmesi güvensizlik yaratmaktadır, KPSS'de başarılı olmak için ek eğitime ihtiyaç duyulur. KPSS öğretmen adayının çokluğu nedeniyle yapılmaktadır, KPSS öğretmen atamaları için gerekli ama yeterli değildir, KPSS adayları alanları dışında çıkmaya zorlamaktadır, KPSS öğretmen adaylarını özel okullara yönlendirir, KPSS ihtiyaç fazlası bölümlerin açılmasının sonucudur. KPSS öğretmen eğitiminin kalitesini düşürür). Öğretmen adayları 1 görüşe ise kararsız kaldıklarını belirtmişlerdir. (KPSS öğrencilerde düşünme yeteneğini köreltir). Öğretmen adayları kamu personeli seçme sınavı ile ilgili olumsuz görüşlerin yaklaşık tamamına katılmışlardır. Öğretmen adayların bu konuyla ilgili katılmadıkları olumsuz görüş bulunmamaktadır.

Öğretmen adaylarının kamu personeli seçme sınavına ilişkin olumlu görüşlere katılma düzeyleri cinsiyet ve eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Bu sonuca göre, öğretmen adaylarının cinsiyeti ve eğitim durumu (son sınıf veya mezun olması) kamu personeli seçme sınavına ilişkin olumlu görüşlerini etkilemediği söylenebilir. Buna karşın öğretmen adaylarının dersane eğitimi alıp almadığı, eğitim fakültesi mezunu olup olmadığı, remi veya özel bir işte çalışıp çalışmadığı kamu personeli seçme sınavının ilişkin olumlu görüşlerini etkilediği söylenebilir. Bunun yanı sıra kamu personeli seçme sınavına yönelik olarak, erkek öğretmen adaylarının olumlu görüşlere, kadın öğretmen adaylarının olumsuz

görüşlere katılma düzeylerinin ortalaması daha yüksektir. Eğitim durumu yönünden ise son sınıfta okuyan öğrencilerin kamu personeli seçme sınavına ilişkin olumlu görüşlere katılma düzeyleri mezun durumunda olanlardan daha yüksektir.

Öğretmen adaylarının kamu personeli seçme sınavına ilişkin olumsuz görüşlere katılma düzeyleri cinsiyet, eğitim durumu (son sınıf veya mezun olması), dersane eğitimi, eğitim aldığı okul ve çalışma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Bu sonuç, öğretmen adaylarının kişisel bilgileri kamu personeli seçme sınavı ile ilgili olumsuz görüşlere katılma düzeylerini önemli ölçüde etkilemediğini göstermektedir. Bu sonuçlara göre erkekler olumlu, kadınlar olumsuz; eğitim fakültesinde eğitim alanlar olumlu, diğer yüksek öğretim kurumunda eğitim alanların olumsuz, resmi ve özel bir işte çalışanların olumlu, çalışmayanların olumsuz görüşlere katılma düzeylerinin daha yüksek olduğu söylenebilir. Bunun yanı sıra son sınıfta okuyan öğretmen adaylarının olumlu ve olumsuz görüşlere katılma düzeyleri mezun konumundaki adaylardan daha yüksek olduğu söylenebilir.

Kamu personeli seçme sınavı ile ilgili alanyazında farklı içerikli araştırmalar yapılmıştır. Tösten, Elçiçek ve Kılıç (2012) ilköğretim öğretmenlerinin kamu personeli seçme sınavına yönelik görüşlerini araştırmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre kamu personeli seçme sınavının milli eğitimin aradığı temel niteliklere sahip adayları seçmekte yetersiz kalmaktadır. Ayrıca kpss'nin öğretmen seçmede nitelikli bir sınav olmadığı, objektifliği sağlamadığı, büyük oranda eğitimdeki gelişmeleri kapsamadığı, öğretmen adaylarının ruh sağlığını bozduğu, öğretmenleri ezberle ittiği, adaylardan yüksek performans beklendiği ortaya çıkmıştır. Başkan ve Alev (2009) kamu personeli seçme sınavında çıkan soruların öğretmenlik meslek derslerine göre kapsam geçerliği konusunda bir çalışma yapmışlardır. Araştırmada öğretmen adaylarının fakülte eğitimi aldıktan sonra çoktan seçmeli ve sınav tabanlı bir değerlendirmeye düşünme ve yaratıcılık becerileri sınırlanılmaktadır. Atav ve Sönmez (2013) yaptıkları araştırmada, öğretmen adaylarının sınav içeriği ile eğitim aldıkları öğretmenlik programlarının içeriğinin birbirine uygun olmadığı sonucuna ulaşmışlardır. Öğretmen adaylarının çoğunluğu sınavda başarılı olabilmek için dersane desteğine ihtiyaç duydukları, sınavın kendilerini, sosyal yaşantılarını ve lisans eğitimlerini olumsuz etkilediği, nitelikli öğretmeni seçen bir sınav sistemi olmadığı, bu teorik sınava ek olarak sözlü, uygulamalı aşamaların olması ve bu sınavların hizmet sırasında da tekrar edilmesi gerektiği saptanmıştır.

Erdem ve Soylu (2013) öğretmen adaylarının KPSS ve alan sınavına ilişkin görüşlerini incelemiştir. Araştırmanın sonucunda öğretmen adaylarının büyük bir çoğunluğunun (%75) KPSS yerine alan sınavını tercih ettiği ve öğretmen seçiminde başka faktörlerin de göz önünde bulundurulması gerektiği ortaya çıkmıştır. Bu sonuç, öğretmen adaylarının kamu personeli seçme sınavına ilişkin olumsuz görüşlere katılma düzeyinin yüksekliğini doğrulayıcı niteliktedir. Sezgin ve Dursun (2011), kamu personeli seçme sınavının öğretmen adaylarının akademik ve sosyal yaşantılarına yansımaları ile ilgili yaptığı araştırmada öğretmen adayları KPSS'nin nitelikli öğretmeni seçmek için uygun bir sınav olmadığını belirtmişlerdir. Ayrıca sınavın, onların çevreyle iletişimlerini, sosyal ilişkilerini, sanatsal, kültürel ve sportif faaliyetlere katılımlarına olumsuz yansıdığını ifade etmişlerdir. Bu sonuçla araştırmanın sonucu tamamen örtüşmektedir.

Karaçanta ve Koç (2015) öğretmen adaylarının kpss kaygısı ve bazı değişkenler açısından incelenmesi konulu bir araştırma yapmıştır. Araştırma sonucuna göre öğretmen adaylarının ailelerinden ve arkadaşlarından aldıkları sosyal destek, benlik saygısı ve özyeterlik düzeyleri arttıkça KPSS sınavına yönelik kaygı düzeyleri azalmaktadır. Ayrıca sosyo-ekonomik düzey arttıkça KPSS'ye yönelik kaygı düzeyinin azaldığı, erkeklerin KPSS'ye yönelik kaygı düzeylerinin kadınlara oranla daha düşük olduğu saptanmıştır. Temur, Özkan ve Atlı (2011) yaptıkları çalışmada ise aile gelir düzeyi, yaş ve cinsiyetle kamu personeli seçme sınavı kaygı düzeyi arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığı saptanmıştır. Karataş ve Güleş (2013) öğretmen atamalarında esas alınan merkezi sınavı (kpss) öğretmen adaylarının görüşlerine göre değerlendirmiştir. Araştırmanın sonuçlarına göre, birinci sınıftan itibaren KPSS'nin öneminin farkında olan öğretmen adayları, fakültede alınan eğitimin sınav başarısı için yeterli olmadığını düşünüp dershaneye gitme ihtiyacı duymuşlardır. Sınav kaygısı, öğretmen adaylarının üniversitedeki başarısını olumsuz etkileyen bir unsurdur. Ayrıca öğretmen adayları sınavın kapsamı, güvenilirliği vb. birçok yönden sorunlu olduğu görüşünde olduğu saptanmıştır.

Yüksel (2013), öğretmen yetiştirmede hesap verebilirlik bağlamında kpss sonuçlarının değerlendirilmesi konusunda yaptığı bir çalışmada fakültede başarılı olan kişilerin bu sınavlarda da başarılı olduklarını, bu sınavların en azından bilgi açısından yeterli bireylerle yetersiz bireyleri ayırt edebildiğini vurgulamıştır. Özkan ve Bahçeci (2015) yaptıkları bir KPSS alan testlerinin öğretim programlarının içeriğini kapsamadığı ve soru dağılımlarının dengeli olmadığı sonucuna ulaşmışlardır. Yüksel'in (2013) yaptığı çalışmada kpss'nin olumlu yönünde vurgu yapılırken, Özkan ve Bahçeci'nin (2015) yaptığı çalışmada kpss'nin olumsuz yönüne vurgu yapılmaktadır. Yıldırım ve Koca (2015) fen, matematik alanlarından mezun ve 2013 kpss'ye katılan adayların başarı durumlarının karşılaştırmıştır. Araştırmada eğitim fakültesi öğrencilerinin diğer fakülte mezunlarına göre fen ve matematik alanlarında başarılı oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç çalışmadaki eğitim fakültesinde eğitim alanlar ile diğer yüksek öğretim kurumlarında eğitim alanların kamu personeli seçme sınavına yönelik olumlu ve olumsuz görüşlere katılma düzeyindeki farklılığını doğrulamaktadır.

Konuyla ilişkin benzer araştırmalar incelendiğinde, öğretmen adaylarının kpss ile ilgili görüşleri ile ilgili farklı sonuçlar elde edilmiştir. Ayrıca kişisel değişkenlerin kpss ile ilgili görüşleri farklı olarak etkilediği görülmektedir. Bu sonuçlardan bazılarının mevcut araştırma sonuçlarıyla tutarlı olduğu, ancak bazılarının ise araştırma sonuçlarıyla tutarlı olmadığını söylenebilir. Bu nedenle herhangi bir araştırmanın sonucu tüm adaylara genellenmesi hatalara yol açabilir. Alanyazın incelendiğinde kamu personeli seçme sınavı ile ilgili görüşlerin büyük çoğunluğu olumsuz görüşler üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Özellikle araştırma sonuçları kamu personeli seçme sınavının geçerliği ve güvenilirliği, öğretmen adayları üzerindeki psikolojik etkileri, adayın üst düzey becerilerini sınırlandırdığı ve mesleki başarıyla ilişkisiz olduğu konusunda yoğunlaşmaktadır. Bu sonuçlar araştırmanın sonuçlarıyla örtüşmektedir. Çünkü bu çalışmada da öğretmen adayları kamu personeli seçme sınavı ile ilgili olumlu görüşlere katılmadıkları ancak olumsuz görüşlere katıldıkları sonucuna ulaşılmıştır. Kişisel bilgilerle görüşler arasındaki farklılıkların anlamlı olup olmadığı konusunda değişik sonuçların olduğu ortaya çıkmıştır. Bu nedenle öğretmen adaylarının kamu

personeli seçme sınavına ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla geniş katılımlı ve birçok değişkeni dikkate alabilecek biçimde araştırmaların yapılması ve sonuçlarından yararlanılması gerekli görülmektedir.

KAYNAKLAR

- Atav, E. ve Sönmez, S. (2013). Öğretmen Adaylarının Kamu Personeli Seçme Sınavına (KPSS) İlişkin Görüşleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Özel Sayı, 01-13
- Aydın, A. (2015). Toplumsal bir sorun: Öğretmen istihdamı. <http://www.milliyet.com.tr/toplumsal-bir-sorun-ogretmen/gundem>. Erişim tarihi: 20.03.2016.
- Başkan, Z. ve Alev, N. (2009). Kamu Personeli Seçme Sınavında (Kpss) Çıkan Soruların Öğretmenlik Meslek Derslerine Göre Kapsam Geçerliği. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(1), 29-49
- Erdem, E. ve Soylu, Y. Ö (2013). Öğretmen Adaylarının KPSS ve Alan Sınavına İlişkin Görüşleri. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 4(1), 223-236
- Karaca, E. (2011). Öğretmen Adaylarının Kamu Personeli Seçme Sınavı'na (KPSS) Yönelik Tutumları. *Akademik Bakış Dergisi*, (23), 1-18.
- Karaçanta, H. ve Koç, Z. (2015). Öğretmen Adaylarının Kpss Kaygısı Ve Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Turkish Studies International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume*. 10 (11), 869-882
- Karasar, N. (1991) *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara, Sanem Yayınları
- Karataş, S. ve Güleş, H. (2013). Öğretmen Atamalarında Esas Alınan Merkezi Sınavın (KPSS) Öğretmen Adaylarının Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 6(1), 102-119
- Kline, R.B. (2005). *Principles And Practice Of Structural Equation Modeling (2.Edition)*. New York: The Guilford Press.
- Okçu, V. ve Çelik, H.C. (2009). Öğretmen Adaylarının Kpss'ye İlişkin Görüşlerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarına Etkisi. *I.Uluslararası Eğitim Araştırmaları Kongresi*, 1-3 Mayıs 2009, Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi.
- Özkan, S. ve Bahçeci, B. (2015). Kpss Alan Bilgisi Testinin Türkçe Öğretmenliği Programı Ve Özel Alan Yeterlikleri Kapsamında İncelenmesi. *Turkish Studies International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 10 (11) 1231-1250
- Safran, M. (2014). Eğitim Fakülteleri, Öğretmen Yetiştirme Süreci ve Yeni Arayışlar. Öğretmen Yetiştirme Politika ve Sorunları Uluslararası Sempozyumu IV-ISPITE2014. *Bildiri özetleri* 1-2
- Sezgin, F. ve Duran, E. (2011). Kamu Personeli Seçme Sınavı'nın (KPSS) Öğretmen Adaylarının Akademik ve Sosyal Yaşantılarına Yansımaları. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 15 (3), 9-22

- Şahin, M. (2015). Ülkemizde Öğretmen Eğitimi ve Sorunları. *Eğitimin Sesi Dergisi*. 51, 21-29
- Şişman, M. (2010). *Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi* (3. baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Temur, H. B., Özkan, Z. ve Atlı, M. (2011). Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Son Sınıf Öğrencilerinin Kamu Personeli Seçme Sınavı İle İlgili Kaygı Düzeylerine Etki Eden Faktörlerin Belirlenmesi. *VAN / YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi Özel Sayısı*, 154-168
- Tösten, R., Elçiçek, Z. ve Kılıç, M. (2012). İlköğretim Öğretmenlerinin Kamu Personeli Seçme Sınavına (KPSS) Yönelik Görüşlerinin Belirlenmesi. (Kars İli Örneği). *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*.4 (7), 109-123
- Yıldırım, O. ve Koca, M.R. (2015). Fen, Matematik Alanlarından Mezun ve 2013 Kpss'ye Katılan Adayların Başarı Durumlarının Karşılaştırılması. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*. 4 (4), 148-155
- Yüksel, S. (2004). Öğretmen Atamalarında Merkezi Sınav Uygulamasının (KPSS) Değerlendirilmesi. *XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı*, 6-9 Temmuz 2004 İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Malatya
- Yüksel, S. (2013). Öğretmen Yetiştirmede Hesap Verebilirlik Bağlamında KPSS Sonuçlarının Değerlendirilmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. Özel Sayı, 404-420